

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Epistolam Ad Hebraeos, Ioannis Oecolampadij,
explanationes, ut ex ore pr[a]elegantis except[a]e, per
quosdam ex auditoribus digest[a]e sunt**

Ökolampadius, Johannes

Argentorati, 1534

VD16 B 5199

Ioannis Oecolampadii De Inscriptioe Et Avtoritate Epistolae Ad Hebraeos
Praefatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36048

IOANNIS OECOLAMPADII DE IN
SCRIPTIONE ET AVTORI
TATE EPISTOLAE AD
Hebræos Præfatio.

Inscriptioni huic contradixere nonnulli, tum
prisci, tum recētiore, negantes Paulum hu
ius Epistolæ autorem, mansit tamen, & ma
nebit salua eius, utpote Paulino spiritu digna,
autoritas. Apud Latinos tardius quàm apud
Græcos recepta hæc existimatur. Nos eam, ut
Pauli propriã agnoscimus. Tametsi propterea
cum nemine digladiari uelimus, per quemcūq;
tandem græcitate donata sit, siue is Lucas, si
ue Barnabas, siue Clemens sit. Ex confessio quã
dē est, quod principio Hebraice scripta sit. Nō
aūt idcirco licebit nobis negare eam esse Pauli,
q̄ ab alio græce scripta. Nā alioqui & Matthæi
Euangelium, negabimus esse Matthæi, qui ci
tra controuersiam Hæbraice scripsit, ignora
turq; quis nam fuerit eius interpres.

Quare autem Latini quidam ab hac abhor
ruerint, argumenta magis friuola uidentur, q̄
quæ tam eximios uiros morari debuerint, Opi
nio sanè illorum inde sumpsit originem, quod
Romę Gaius quidã, uir disertissimus Cataphry
gam arguens, nouas qualsdã scripturas obtru
B

Quis E
pistolæ hu
ius autor.

Latini ab
hac abhor
ruerunt.

Gaius.

B

PRAEFATIO.

dentē, inter cetera, trēdecim Pauli Apostoli Epistolae esse asseruit, eam quae ad Hebræos scripta est non commemorando. Inde Eusebius lib. 6. cap. 16. inquit. Apud Latinos illa nō putatur esse Pauli Apostoli, cum reliqui, canonicos libros noui instrumenti enumerantes, quatuordecim Pauli Epistolas supputēt, & in illis etiā hāc. Fieri autē potest, quod Gaius non negarit simpliciter eam esse Pauli, sed quia per interpretem ad Græcos uenit, alteri⁹ cuiuspiā esse cēsuerit. Etenim si de hac re quis consulat Latinos antiquissimos inueniet Clementem antiquiorem Gaio, et Ireneum meminisse epistolę huius, qui quidem apud Latinos floruerunt, & scripserunt, licet Græce. Quis enim antiquior ex scriptoribus Clemente, qui tertius post Petrum Romę Pontifex? Et is in epistola ad Corinthios meminit epistolę Pauli ad Hebræos, & utitur eius testimonijs. De quo, uide Eusebiū lib. 3. ca. 38. Qui subdit, quod Apostolus, tanq̄ Hebręis mittēdam, patrio eā sermone conscripserit, & (ut quidam tradunt) Lucam Euangelistam, alij autē hunc ipsum Clementem interpretatum esse, quod magis placet Eusebio, quia & stylus ipse epistolę Clementis, cum hac cōcordat, & sensus utriusq̄ scripturę plurimam similitudinem ferunt.

Clemens
tertius post
Petrum

Clemens A
lexandri
nus

Alius item Clemens Alexandrinus ita differit de hac epistola, quod manifeste sit Pauli Apostoli, scripta autem Hebręo sermone, tanq̄ Hebręis

PRÆFATIO.

2

bræis, à Luca uero, qui erat Pauli discipulus, interpretata in Græcum: Vnde & stylus eius assimilis uidetur libello illi, quem Lucas de Actis Apostolorū scripsit. Vide Eusebiū lib. 6. cap. 11.

Iam tenues quasdam coniecturas diluamus, quæ mouerūt nōnullos, ut negarēt eam esse Pauli. Sunt enim qui offenduntur quod non premititur solita salutatio: Paulus apostolus, sicut in ceteris epistolis. His respondet Clemens Alexandrinus in hæc uerba. Quod autē supscriptionē solitam non habet, nempe Paulus Apostolus, hæc ratio est, quia præiudicasset Hebræis Pauli nomen, ne eius dicta susciperent & idcirco prudenter declinauit, ne statim à principio, inspecto nomine Pauli, lectio eius repudiaretur. Et sicut Beatus presbyter dicebat: Quia Dominus, Apostolus omnipotentis, dicitur missus ad Hebræos. Pro humilitate ergo Paulus, qui ad gentes fuerat destinatus, non scripsit semetipsum Hebræorū Apostolum, uel propter honorem Domini, qui se missum dixerat ad oues Israël, uel quia gentium uidebatur Apostolus. Hec ille

Refellitur
contra dicē
tū argumē
ta.

Origenes aliam coniecturam refutat, quæ habet, quod epistola hæc disertior sit quam ut Pauli putetur. Etenim idem Eusebius lib. 6. cap. 18. hæc Origenis uerba citat. Is uero qui idoneus factus est minister noui testamenti, non literæ sed spiritus, Paulū dico, qui repleuit Euāgelium a Hierusalem usq; Illyricum, nec ad om

Origenes.

PRAEFATIO:

nes ecclesias, quas docuerat, scripsit, sed quatuordecim epistolas solas & in illis plures brevissimas. Quamuis & nonnulli de ea, quæ ad Hebræos scripta est dubitarint, eò quòd non uideatur seruari eius illa sententiã quam de seipso pronunciat, dicens, se imperitum esse sermone. Sed ego dico, sicut mihi à maioribus traditum est, quia manifestissime Pauli est & semper omnes uetustissimi maiores nostri, eam ut Pauli epistolam susceperunt. Si uero requiras à me per quẽ sit sermo eius cõpositus, p̄ certo quidẽ deus uiderit. Hoc dico tamẽ, opinio quæ ad nos usq; peruenit, hæc est. A quibusdam dicebatur quòd Clemens Apostolorum discipulus, & Episcopus urbis Romæ, Græco sermone, non tamen sensibus expoliuerit. Alij quòd Lucas, qui Euangelium scripsit & actus apostolorum

Hieronymus.

Hieronymus uero indicat quosdã huic Epistolæ, ideo contradixisse, quod præter morem Pauli testimonia citentur, non iuxta hebraicam ueritatem, sed iuxta LXX. Vide eundem super .6 cap. Esaiæ. Verum non est mirum si interpres, Græcis testimonia citarit, quemadmodum apud illos legebantur. Interpres autem fuisse putatur Lucas, qui etiam aliàs .LXX interpretum testimonijs usus est. Hæc nimirum sciens Hieronymus, hanc ut Pauli libenter agnouit & citauit, & fortassis etiam mouit. Theophylact

Theophylact.

phylact

phylactum. quod tam audacter asserit. negantem hanc epistolam esse Pauli etiam negare deum per os Pauli locutum.

Faber Stapulensis cū Erasmo, qui, post Hieronymum, hanc epistolam sero à latinis receptam ostendit, contentiosius egit. Nam eam Erasmus, Pauli nomenclatura ferè dignat̃ quā Erasmus uis in annotationibus *συναδροισιμου* coniecturalē ponat, quo non nihil auctoritati eius præiudicare uidetur. Dicit enim Græcos epistolam hanc libentius recepisse in odiū Arrianorū, Verum Clementes & Origenes qui Arriū præcesserunt, satis indicant etiā ante Arrii tēpora fuisse receptissimā, Simile est quod alij referunt eam sorduisse Romanis propter Nouacianos pœnitentiā negantes, quia Nouatus inde suā hæresim uel ex cogitauit, uel firmare studuit. Memor autem tu esto, quod illi sero receptam à Romanis dicant, & sic sibi nō constant. Præterea hac ratione, omnes nobis scripture uiliscunt: Nullæ enim tā sinceræ sunt, è quibus impij suffragium erroribus suis non perant.

Addit Erasmus, in hanc Ambrosiū nō scripsisse, cum tamē in omnes alias cōmentatus sit. Addamus nos quod & à testimonijs huius epistolæ citandis, sibi temperarit, etiam in enarrandis locis Genesew, ubi tamē erat occasio, Unde apparet, quod apud quosdam Latinos Episcopos neglectior fuerit. Nā præter consuetudi

PRAEFATIO

nem suam citant nominatim Paulū ad Hebræos in libris de fide. Itē in libro de pænitentia et si sunt Ambrosij: De his qui initiātur etc. Demus autem ita esse, *σβγχογοι* tamen Ambrosij, Augustinus & Hieronymus, haec libenter usi sunt. Nunquid paucorum silentium, sapientiae plurimorum præiudicabit? & quorundam hesitati uncula, certo iudicio spiritus præualebit?

Lutherus.

Lutherus cum suis, fatetur eā esse doctissimi viri, & supra modum eruditam, sacerdotiū christi, & uetus testamentū, apposite et copiose docentē. Sed nō finit eā esse Apostoli, hoc aliquanto eruditioribus argumentis confirmans ex ca. 2. 6. 10. & 12. quæ nos suis locis refutabimus. Hæc de inscriptione & autoritate epistolæ dicta sufficiant: Nobis enim in ea nihil occurret, cuius Paulum uel suppedere debeat.

DE NOMINE HEBRÆORVM

Hebræi non sunt dicti ab Heber patre Phaleg, atauo Abræ, ut quibusdam uidetur, sed suo idiomate uocantur *עבריים*, quæ uox ad nos ueniēs, sonat transeūtes, Ita em̄ Abrā cognominabatur *עברי* eo quod à Mesopotamia, transito flumine, in terrā Chanaan concessisset. Vnde et gens eius, nomen hoc hæreditaui

ARGVMENTVM

Hebræos hæcenus legis & Prophetarum auctores, adhortatur Paulus, ut nunc Christum cū fide

fide

fide audiāt, à qua ob nullas procellas sæculi huius pios persequentis, deficient, sed in patientia & sanctimonia bonos fidei fructus proferant. Lutherus in præfatiōe sua, ita inquit: Mihi uideatur Epistolam hanc esse consutitiam ex multis, & nō eandam rem ordinate tractare. Addit etiam quod non ponat fundamentum fidei. Verū si hoc nostrum argumentum constabit, ut constat firmissime, uindicabimus epistolā ab utraq; hac nota. Quomodo enim nō ponit fidem fundamentum, qui tot argumentis ad hoc unum enititur, ut Christus audiatur, idq; cū fide, quam tantopere laudat. Et ubiq; tacite alludit ad id, quod, Deut. 18. & Actorum. 7. legimus. Inquit Moses: Prophetam de gente tua ac fratribus meis sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus, ipsum **A V D I E S**, ut petisti à Domino Deo tuo in Horeb, quando contio congregata est, atq; dixisti: Ultra non audiā uocē Domini Dei mei, & ignem hūc maximū ultra nō uidebo. Et ait Dominus mihi, bene omnia locuti sunt. pphetā suscitabo eis, de medio fratrum suorū, similē tui, ponā uerba mea in ore eius, loqueturq; ad eos uerba quæ pcepero illi. Alludit etiā ad hoc, qd Marth. 17. dicit à patre, Hic est filius meus dilectus, in qm mihi bene complacitū est, ipsum audire. Preterea picipuū sermonē, quē de sacerdotio Christi ponit, ob hanc potissimam causam adfert, ut fidem nostram confirmet. Neq; enim aliud est efficacius

PRÆFATIO.

antidotū contra nostrā incredulitatē. Vnde id argumētū solide ac feliciter tractat, atq; adeo, ut quisquis ad hunc scopū spectarit, miram lucem ad hanc epistolā intelligendā, sibi datā testabit.

DE ORDINE HVIVS
Epistolæ.

Agit etiā id honestissimo ordine, dū ab inicio uarijs rationibus & scripturæ testimonijs, quā pulchre explanans dignitatem & familiaritatem præceptoris & magistri nostri Christi, q̄ nobis loquit, proponit. Ostendens illū deo patri equalem creaturis summis & dignissimis, utpote angelis & Mose, per quos homines aliquando edocti, excelsiorē ac digniorē. Terret itē minis, si audire dedignati fuerimus tantum Apostolū & magistrū: Inuitat & allicit beneficentia ac misericordia optimi sacerdotis, tam bene erga nos affecti. Et in hoc mira grauitate pergit usque ad caput. 10. Deinde apte docet officiū nostrū, hoc est, discipulorū, ne tanto præceptore indigni simus & fidē amittamus. Cōmendat itaq; patientiam, pacem, misericordiam, erga hospites, uinctos & pauperes, Castitatē, Obedientiā, Prudentiam, ac orationē, ut ita absoluti efficiamur in omni opere bono. Et quid distinctius ac magis ordinate diceretur: uerū hoc inter enarrandum magis colliquescet

ANNO